

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 58 - 95, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/7/2002

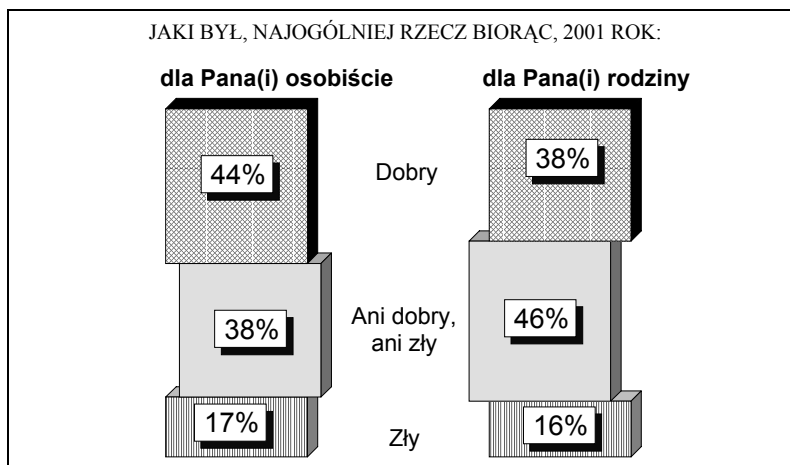
JAKI BYŁ ROK 2001, JAKI BĘDZIE 2002?

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, STYCZEŃ 2002

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

- Oceniając rok 2001 w sprawach osobistych i rodzinnych znacznie więcej osób wypowiedziało się pozytywnie niż negatywnie. Często też jednak określano, że był to rok średni - ani dobry, ani zły.

- Oceny minionego roku dla zakładów pracy były podzielone, niemal tak samo jak przed rokiem 31% respondentów aktywnych zawodowo uznało, iż był dobry, tyle samo (31%) oceniło go negatywnie, a 34% stwierdziło, że był przeciętny - ani dobry, ani zły.
- Opinie o tym, co rok 2001 przyniósł Polsce i światu, są bardzo krytyczne. Ponad połowa ankietowanych (55%) uważa, iż był to rok zły dla kraju, a dwie trzecie (67%), że zły dla świata. Niewielu jest zdania, że był to rok dobry: w przypadku Polski 8%, a świata - 6%.
- W sprawach osobistych i rodzinnych rok 2001 został lepiej oceniony niż poprzedni. Opinie dotyczące zakładów pracy pozostały bez zmian, natomiast nigdy wcześniej nie oceniono tak negatywnie tego, co działo się w minionym roku w kraju i na świecie.
- Prognozy na rok 2002 nie są najlepsze - we wszystkich omawianych sprawach badani wykazują mniej optymizmu niż rok temu. W przewidywaniach dotyczących spraw osobistych i rodzinnych optymizm niewiele przeważa nad pesymizmem, a jeśli chodzi o zakłady pracy i Polskę, to częściej nawet sądzi się, że będzie to rok gorszy niż poprzedni. W odniesieniu do świata przy wzroście przewidywań negatywnych trochę częściej też zarazem występuje nadzieja na poprawę.

Podobnie jak w latach ubiegłych w grudniu 2001 roku¹ ankietowani oceniali kończący się rok - jaki był dla nich, dla ich rodzin i zakładów pracy (jeśli pracują), a także dla naszego kraju i w ogóle dla świata. Respondenci mówili także o tym, co im się w ciągu roku przydarzyło i jak spędzali wolny czas. Obok swoistego bilansu odchodzącego roku badani przedstawiali też swoje przewidywania - jaki będzie rok 2002 dla nich osobiście i ich rodzin oraz dla zakładów pracy, Polski i świata.

OCENY ROKU 2001

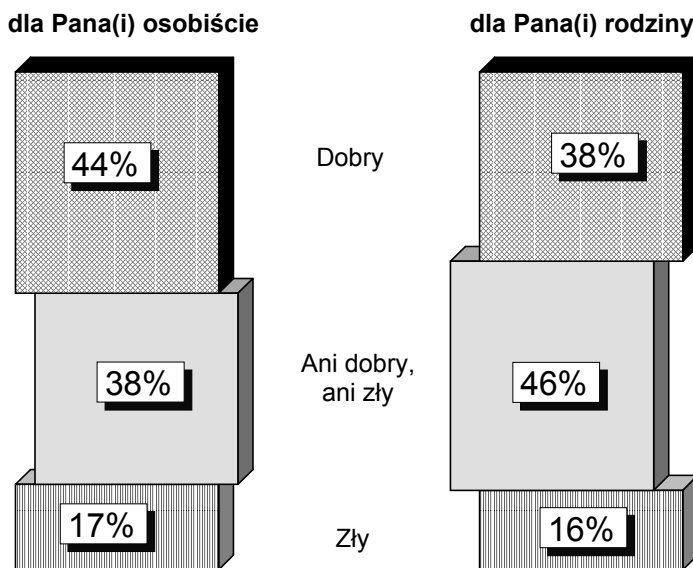
Ponad dwie piąte ankietowanych (44%) uznało, że dla nich osobiście rok 2001 był dobry. Jednak co szósty badany (17%) ocenił ten rok jako zły dla siebie. Wielu respondentów (38%) stwierdziło, że w sprawach osobistych rok ten był średni - ani dobry, ani zły. Największą grupę stanowią więc osoby pozytywnie oceniające to, co im przyniósł rok 2001.

Nieco inaczej jest z oceną tego, jaki był rok 2001 dla rodzin respondentów² - najczęstsze są odpowiedzi, że był to rok przeciętny (46%), natomiast mniej było opinii, że dla ich rodzin był to rok dobry (38%). Może to wynikać po części z trudności w ocenie, jaki ogólnie był ten rok dla całej rodziny. Negatywnych opinii jest prawie tyle samo, co w przypadku spraw osobistych.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (139), 7-10 grudnia 2001 roku, reprezentatywna próba losowo-adresowa dorosłych mieszkańców Polski (N=960).

² Odpowiedzi na to pytanie udzieliło 946 badanych.

RYS. 1. JAKI BYŁ, NAJOGÓLNIJ RZECZ BIORĄC, 2001 ROK:

Pominięto „trudno powiedzieć”

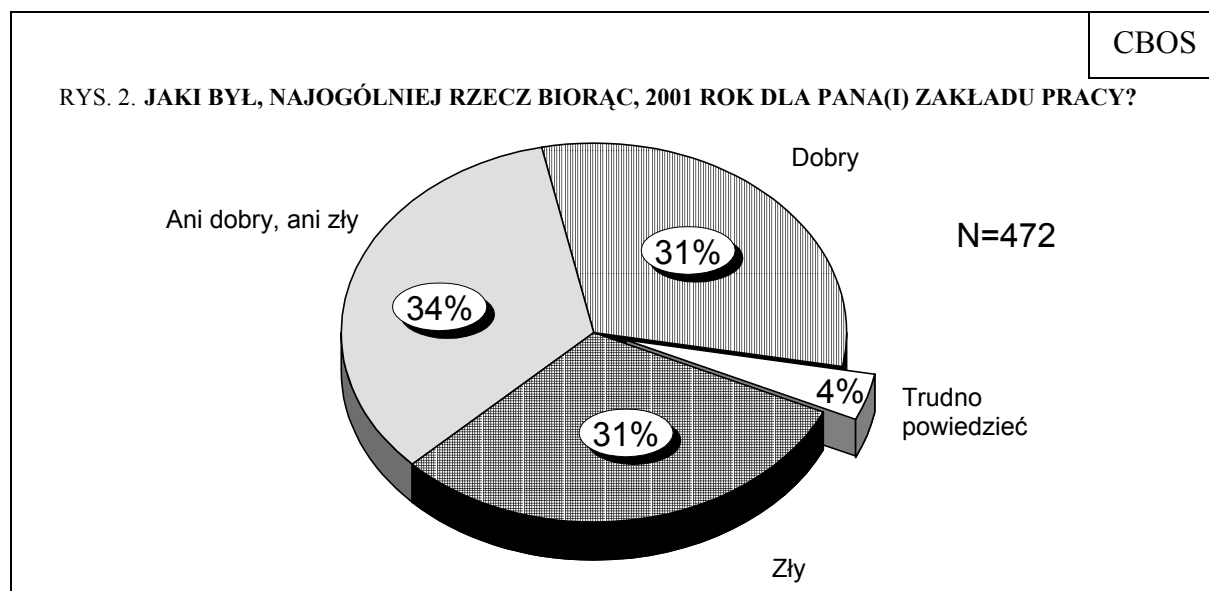
Opinie o tym, jaki był miniony rok dla respondentów i ich rodzin, zależą przede wszystkim od ich sytuacji finansowej i oceny własnych warunków materialnych. Im gorzej oceniają badani swoje warunki materialne, tym częściej określają miniony rok jako zły albo przeciętny dla siebie i swoich rodzin, natomiast im lepiej oceniają te warunki, tym częściej uważają, że był to dobry rok. Różnice pod tym względem są bardzo duże: wśród osób niezadowolonych ze swojej sytuacji materialnej tylko co czwarta dobrze oceniła miniony rok w sprawach osobistych, a co piąta - w sprawach rodzinnych, natomiast wśród zadowolonych - dobrze oceniający stanowią zdecydowaną większość (zob. tabele aneksowe). W podobny sposób jak ocena warunków materialnych na bilans roku wpływa także wysokość dochodów na osobę w gospodarstwie domowym, ale zależność ta jest słabsza.

Istotne są także różnice w opiniach związane z poziomem wykształcenia: im wyższe wykształcenie ankietowanych, tym częściej bilans roku jest dobry, a im niższe - tym częściej jest zły lub średni. Znaczenie w tej sprawie ma także wiek - młodszy ankietowani (do 34 lat) częściej uważają, że był to rok dobry dla nich osobiście i dla ich rodzin, a oceny pozytywne w tej grupie wyraźnie przeważają nad innymi. Natomiast im respondenci są starsi, tym

częściej twierdzą, że był to rok przeciętny. Osoby w wieku średnim i starsze (powyżej 35 roku życia) częściej też uważają, że dla nich i ich rodzin był to zły rok.

Inne czynniki mają niewielki wpływ na oceny minionego roku. Należy jeszcze odnotować, że wśród różnych grup społeczno-zawodowych pozytywnym bilansem dla respondentów i ich rodzin ubiegły rok zakończył się najczęściej wśród przedstawicieli kadry kierowniczej i inteligencji, pracowników fizyczno-umysłowych, osób pracujących na własny rachunek poza rolnictwem oraz wśród uczniów i studentów. Natomiast najczęściej negatywnych ocen roku spotykamy wśród bezrobotnych, rencistów i niepracujących gospodyń domowych (zob. tabele aneksowe).

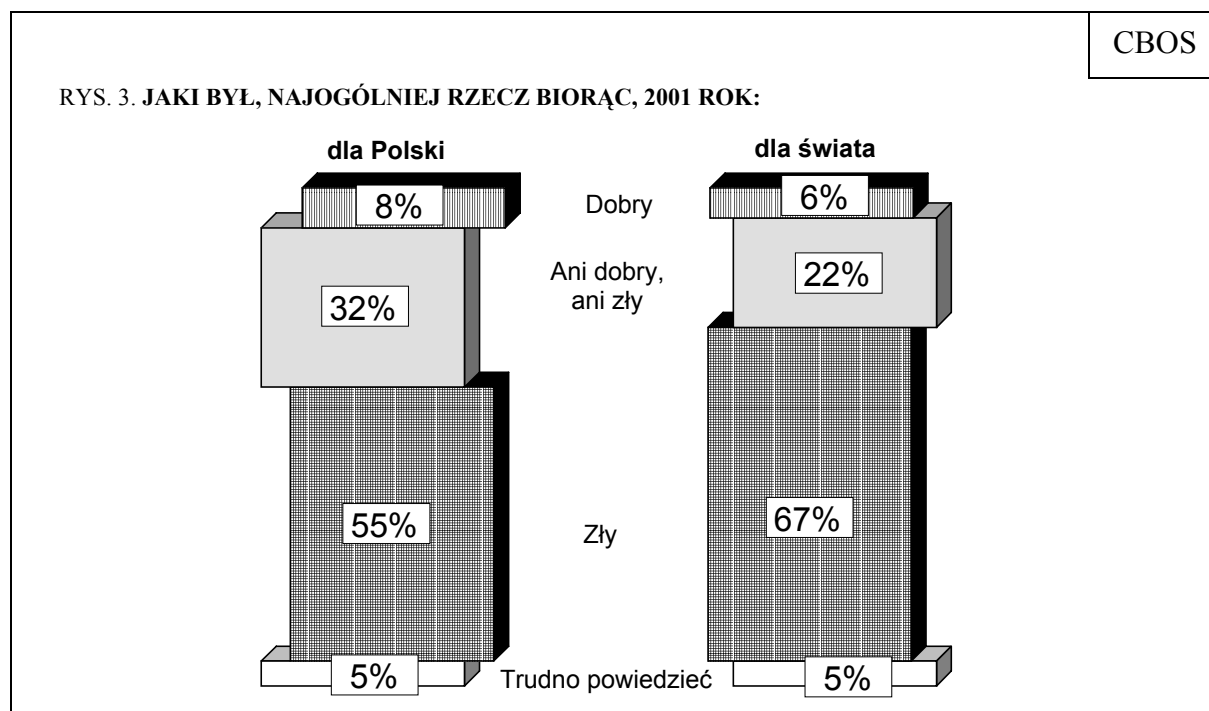
Ankietowani aktywni zawodowo byli równo podzieleni w ocenach roku 2001 dla ich zakładów pracy - tyle samo osób miało opinie pozytywne, co negatywne (po 31%), a najbardziej liczne były oceny średnie (34%), ale różnica jest niewielka. Bilans roku dla zakładów pracy przedstawia się więc znacznie gorzej niż w przypadku rodziny i spraw osobistych respondentów - ocen negatywnych jest blisko dwa razy więcej.

Jednak znacznie bardziej krytyczne opinie dotyczą tego, jaki był rok 2001 dla kraju i dla świata - ponad połowa badanych (55%) uważa, że był on zły dla Polski, jedynie nieliczni (8%) są przeciwnego zdania.

Wynika to nie tylko z negatywnego postrzegania rozwoju sytuacji w naszym kraju - pogorszenia się sytuacji materialnej wielu osób, wzrostu bezrobocia, rozczarowania skutkami reform i stagnacji gospodarczej. Wybory i zmiana rządu jedynie na krótki czas polepszyły społeczne oceny sytuacji w kraju; stałe przypominanie o złej sytuacji i podjęte przez rząd oszczędności w wydatkach państwowych nie sprzyjały dobrym ocenom.

Bilans roku 2001 dla świata jest jeszcze bardziej negatywny niż dla kraju - aż dwie trzecie respondentów (67%) ocenia ten rok jako zły. Atak terrorystyczny na USA, śmierć tysięcy osób, wzrost poczucia zagrożenia i wojna z terrorystami, zła sytuacja na Bliskim Wschodzie oraz recesja gospodarcza odbijająca się na gospodarce kraju to, jak się wydaje, najważniejsze powody tak złych ocen tego, co przyniósł światu miniony rok.

Warto podkreślić, że oceny tego, jaki był ubiegły rok dla Polski i dla świata, są bardzo słabo zróżnicowane społecznie - znacznie mniej niż opinie dotyczące spraw osobistych i rodzinnych. Oczywiście, dobra sytuacja materialna badanych sprzyja ocenom pozytywnym, podobnie jak młody wiek, ale różnice są niewielkie (zob. tabele aneksowe).

Tabela 1

Jaki był mijający rok ³ dla:	Wskazania badanych pod koniec roku:													
	'88	'89	'90	'91	'92	'93	'94	'95	'96	'97	'98	'99	'00	'01
	w procentach													
- Pana(i) osobiście⁴														
Dobry	46	42	36	22	20	23	26	36	42	45	44	41	34	44
Ani dobry, ani zły	33	39	35	37	38	41	44	43	39	37	35	40	39	38
Zły	21	18	28	41	41	36	29	20	18	18	21	19	28	17
- Pana(i) rodziny⁵														
Dobry	42	42	33	18	17	18	22	34	41	43	40	38	31	38
Ani dobry, ani zły	41	43	40	44	44	50	50	51	44	43	43	45	46	46
Zły	16	14	25	36	38	32	27	14	14	14	17	16	22	16
- Pana(i) zakładu pracy⁶														
Dobry	37	28	30	18	22	26	31	41	46	42	37	35	31	31
Ani dobry, ani zły	37	35	23	21	32	33	36	35	31	32	30	33	35	34
Zły	16	23	40	57	41	36	30	19	20	22	31	26	31	31
Trudno powiedzieć	9	13	6	3	5	5	4	5	3	4	2	5	3	4
- Polski														
Dobry	12	62	27	12	9	14	17	28	34	31	31	20	16	8
Ani dobry, ani zły	33	19	30	28	33	41	46	45	48	39	46	44	43	32
Zły	49	13	32	53	53	36	26	18	12	21	16	31	33	55
Trudno powiedzieć	5	5	11	6	5	9	11	9	6	9	7	5	9	5
- świata														
Dobry	50	61	37	22	12	12	14	20	24	30	23	14	16	6
Ani dobry, ani zły	29	20	24	28	25	30	33	34	42	35	37	38	43	22
Zły	7	6	17	33	50	41	37	29	21	17	26	37	24	67
Trudno powiedzieć	14	13	21	16	13	17	16	17	13	18	13	11	18	5

³ Badani oceniali kończący się rok według siedmiostopniowej skali: 1 - bardzo dobry, 2 - dobry, 3 - dość dobry, 4 - ani dobry, ani zły, 5 - raczej zły, 6 - zły, 7 - bardzo zły. W tabeli w wierszu „dobry” zsumowano odpowiedzi od 1 do 3, w wierszu „zły” - od 5 do 7.

⁴ Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”, nieprzekraczające w żadnym roku 1%.

⁵ Por. przypis 4.

⁶ Odpowiadali tylko aktywni zawodowo (N=472).

W porównaniu z ocenami z lat poprzednich widać wyraźnie, że gdy chodzi o sprawy osobiste i rodzinne rok 2001 postrzegany jest przez badanych znacznie lepiej niż kończący stulecie rok 2000. Oceny roku 2001 są bardzo zbliżone do ocen wcześniejszych - z drugiej połowy lat dziewięćdziesiątych.

Nie ma natomiast różnicy w ocenach tego, co miniony rok przyniósł zakładom, w których pracują ankietowani - są niemal takie same jak przed rokiem i gorsze niż opinie o latach 1995 - 1999.

W przypadku bilansu roku 2001 dla Polski i dla świata trzeba podkreślić, że nigdy wcześniej w naszych sondażach nie odnotowaliśmy tak złych ocen. Można jeszcze dodać, że prawie równie złe oceny kończącego się roku dla naszego kraju wystąpiły w końcu lat 1991 i 1992, a więc w początkowym, trudnym okresie transformacji, natomiast szczególnie negatywnymi bilansami w sprawach światowych wyróżniały się lata 1992-1994, ale były one jednak znacznie lepiej oceniane niż rok 2001.

PRZEWIDYWANIA NA ROK 2002

We wszystkich sprawach, o które pytaliśmy, ankietowani wykazują mniej optymizmu niż rok temu - jest znacznie więcej przewidywań, że rok 2002 będzie gorszy. Tylko w przypadku prognoz dotyczących świata przy wzroście przewidywań negatywnych trochę częściej też występuje nadzieja, że będzie lepiej.

W prognozowaniu roku 2002 dają o sobie znać dwie cechy ankietowanych - poglądy polityczne i płeć - które nie odgrywały istotnej roli w ocenach minionego roku. Wśród osób deklarujących lewicowe poglądy polityczne jest więcej optymistów niż wśród respondentów o poglądach prawicowych czy centrowych. Widać też, że mężczyźni - ogólnie rzecz biorąc - wykazują więcej optymizmu niż kobiety. Można również zauważyć większy pesymizm osób religijnych, często praktykujących, a większy optymizm tych, którzy nie uczestniczą w praktykach religijnych (zob. tabele aneksowe).

Tabela 2

Jaki będzie nadchodzący rok ⁷ dla:	Wskazania dotyczące roku:											
	'91	'92	'93	'94	'95	'96	'97	'98	'99	'00	'01	'02
	w procentach											
- Pana(i) osobiście												
Lepszy	42	30	18	39	28	41	43	30	37	34	30	29
Taki sam	20	28	28	34	39	34	32	28	36	37	40	38
Gorszy	18	23	42	14	17	12	10	31	17	19	16	22
Trudno powiedzieć	19	18	12	13	16	13	15	12	10	11	13	11
- Pana(i) rodziny												
Lepszy	41	29	16	37	25	39	40	30	35	31	28	26
Taki sam	19	31	31	36	42	36	36	26	38	40	43	40
Gorszy	19	22	41	14	16	10	8	33	15	18	17	24
Trudno powiedzieć	21	18	12	13	17	15	15	11	12	10	12	10
- Pana(i) zakładu pracy⁸												
Lepszy	32	24	16	33	32	39	39	32	33	33	26	22
Taki sam	18	25	25	33	34	30	34	28	28	31	36	35
Gorszy	21	29	42	19	14	13	10	24	24	23	21	27
Trudno powiedzieć	27	21	17	15	19	18	17	16	15	13	18	15
- Polski												
Lepszy	44	35	21	44	33	41	41	37	41	30	26	27
Taki sam	11	22	21	24	30	21	29	18	26	33	36	27
Gorszy	18	19	40	12	12	16	8	25	16	23	20	30
Trudno powiedzieć	27	24	18	20	25	22	22	20	18	15	18	15
- świata												
Lepszy	39	35	22	36	30	40	38	33	38	29	25	29
Taki sam	13	25	24	25	29	24	31	28	28	34	38	26
Gorszy	10	9	25	11	10	8	5	9	9	17	12	25
Trudno powiedzieć	37	31	29	28	31	28	26	29	25	19	25	20

⁷ Badani oceniali nadchodzący rok według siedmiostopniowej skali: 1 - o wiele lepszy niż rok 2001, 2 - lepszy, 3 - nieco lepszy, 4 - taki sam, 5 - nieco gorszy, 6 - gorszy, 7 - dużo gorszy niż rok 2001. W tabeli w wierszu „lepszy” zsumowano odpowiedzi od 1 do 3, w wierszu „gorszy” - od 5 do 7.

⁸ Odpowiadali tylko aktywni zawodowo (N=472).

Podobnie jak w przypadku bilansu minionego roku optymistyczne prognozy na rok 2002 są tym częstsze, im ankietowani są młodszy. Także im lepiej są wykształceni, tym częściej z optymizmem patrzą w przyszłość (wyjątek stanowią przewidywania dotyczące zakładów pracy). Ponadto im lepiej badani oceniają warunki materialne, w jakich żyją, tym częściej sądzą, że nowy rok będzie lepszy od poprzedniego we wszystkich sprawach, o które pytaliśmy.

Warto dodać, że przyszłość swoich zakładów pracy bardziej optymistycznie postrzegają osoby pracujące w sektorze prywatnym poza rolnictwem (25%) i w spółkach właścicieli prywatnych i państwa (26%) niż pracujący w sektorze państwowym czy publicznym lub w prywatnych gospodarstwach rolnych (po 19%).

SPĘDZANIE CZASU W MINIONYM ROKU

Rok 2001 przyniósł pewne zmiany w sposobach spędzania wolnego czasu - więcej osób było w kinie i na imprezach sportowych, trochę więcej czytało książki. Wzrost liczby widzów to najpewniej skutek pojawienia się w ubiegłym roku (podobnie jak w roku 1999) nowych przebojów filmowych - adaptacji literatury. Natomiast liczba uczestników imprez sportowych wzrosła zapewne dzięki sukcesom Adama Małysza czy naszych piłkarzy.

Tabela 3

Czy w mijającym roku badani przynajmniej raz:	Odsetki odpowiedzi twierdzących w latach:											
	'88	'89	'90	'93	'94	'95	'96	'97	'98	'99	'00	'01
- byli w kinie	41	42	25	16	17	20	22	25	25	33	26	34
- byli w teatrze	13	18	13	8	10	11	13	14	11	12	12	11
- przeczytali książkę	-	64	60	57	58	54	63	59	59	59	54	57
- byli na imprezie sportowej	26	26	23	23	24	27	30	27	26	30	25	30
- byli z rodziną w restauracji	22	22	22	20	20	26	29	27	27	30	27	27
- urządzili przyjęcie w domu	65	65	66	55	55	66	67	62	62	66	64	62

Im wyższe wykształcenie lub lepsze warunki materialne, w jakich żyją ankietowani, czy też im większa miejscowość, w której mieszkają (z wyjątkiem uczestnictwa w imprezach sportowych), tym częstsze deklaracje korzystania z poszczególnych form spędzania wolnego czasu, wymienionych w ankiecie. Oczywiście jest też, że im respondenci są młodszy, tym częściej korzystają z różnych rozrywek. Tylko urządzenie przyjęć w domu nie było związane z wiekiem ankietowanych - poza osobami najstarszymi, mającymi 65 i więcej lat.

WYDARZENIA I SPRAWY ŻYCIA CODZIENNEGO

W minionym roku nieznacznie więcej osób niż rok wcześniej zostało okradzionych, ale zdecydowanie więcej niż w latach ubiegłych czuło się bezpieczniej na ulicy. Bycie ofiarą kradzieży nie zależało w istotny sposób od sytuacji materialnej czy poziomu wykształcenia, natomiast im większe miejsce zamieszkania, tym częściej ankietowani byli okradani; ofiarami kradzieży częściej padali mężczyźni niż kobiety. Poczucie bezpieczeństwa na ulicy deklarowano tym częściej im mniejsza miejscowość, w której badani mieszkają - najczęstsze było na wsi, najrzadsze w wielkich aglomeracjach. Mniej bezpiecznie czuły się kobiety, osoby młode (w wieku od 18 do 34 lat), ankietowani z wykształceniem średnim i wyższym.

Wzrosła liczba tych, którzy mieli trudności z załatwieniem spraw w jakimś urzędzie - warto zauważyć, że od roku 1999 przybyło tego typu kłopotów. Byli to najczęściej badani z wyższym wykształceniem, mieszkańcy miast, osoby młode oraz ankietowani znajdujący się w złej sytuacji materialnej. Wśród przedstawicieli różnych grup społeczno-zawodowych trudności tego rodzaju mieli najczęściej robotnicy niewykwalifikowani, pracujący na własny rachunek, uczniowie i studenci oraz osoby należące do kadry kierowniczej i inteligencji, a nieco rzadziej - bezrobotni.

W ubiegłym roku więcej osób kupiło sobie coś atrakcyjnego, nieplanowanego - być może dla poprawy dominujących przez cały rok złych nastrojów. Zakupy tego rodzaju były tym częstsze, im młodszy wiek, wyższe wykształcenie oraz lepsza sytuacja materialna ankietowanych, ponadto im większe ich miejsce zamieszkania. Częściej też pożyczano od znajomych pieniądze - może właśnie w celu zakupu czegoś, ale bardziej prawdopodobne,

że z braku dochodów. Nieco częściej pożyczali pieniądze ludzie młodzi, ponadto osoby bezrobotne i rolnicy, a także respondenci żyjący w złych warunkach materialnych (53%).

Trochę więcej ankietowanych kupiło los na loterii - różnica w porównaniu z rokiem poprzednim jest wprawdzie nieznaczna, jednak warto zauważyć, że w ostatnich latach liczba osób, które tą drogą szukają poprawy swej sytuacji, powoli, ale systematycznie wzrasta, co w niektórych przypadkach może być sygnałem braku nadziei na jej poprawę w inny sposób. Trzeba jednak dodać, że im respondenci są lepiej wykształceni, a także w im lepszych żyją (we własnej ocenie) warunkach materialnych, tym częściej grają na loterii. Są to najczęściej osoby młode (w wieku od 25 do 44 lat) i mieszkańcy miast dużych oraz średniej wielkości. Mężczyźni kupują losy częściej niż kobiety.

Tabela 4

Czy w mijającym roku badani przynajmniej raz:	Odsetki odpowiedzi twierdzących w latach:											
	'88	'89	'90	93	'94	'95	'96	'97	'98	'99	'00	'01
- zostali okradzeni	-	11	-	10	11	10	10	10	11	12	9	12
- nie czuli się bezpiecznie na ulicy	29	45	40	46	41	38	40	43	45	43	44	38
- uczestniczyli w strajku, demonstracji	5	8	2	3	2	1	3	2	2	4	2	1
- mieli trudności z załatwianiem spraw w urzędzie	45	43	30	22	22	20	21	22	21	27	24	27
- kupili los na loterii	32	23	26	23	19	16	16	17	16	20	23	25
- pożyczili pieniądze od znajomych	48	50	40	39	36	34	30	32	33	35	32	36
- wyjechali za granicę	-	-	-	13	11	14	18	18	17	18	19	21
- pracowali za granicą	-	-	-	-	-	-	3	3	4	4	3	4
- kupili coś atrakcyjnego, nieplanowanego	-	-	-	-	-	-	41	39	34	44	38	42

Zaledwie co setny respondent uczestniczył w roku 2001 w jakimś strajku lub demonstracji; pod tym względem był to rok bardzo spokojny.

W innych sprawach różnice w porównaniu z rokiem poprzednim są nieznaczne, mieszczące się w granicach błędu statystycznego - co piąty Polak był w roku 2001 za granicą (jednak w ostatnich latach odsetek ten systematycznie wzrasta), a co dwudziesty piąty pracował poza krajem. Pobyt za granicą jest związany z poziomem wykształcenia

respondentów - im są lepiej wykształceni, tym częściej deklarują wyjazdy za granicę. Wyjazdom takim sprzyja, co oczywiste, także dobra sytuacja materialna ankietowanych. Ponadto częściej za granicę udawali się ludzie młodzi. Natomiast pracę poza krajem badani podejmowali tym częściej, im gorszą mieli sytuację finansową. Najczęściej byli to obecni bezrobotni, uczniowie i studenci oraz pracownicy umysłowi niższego szczebla.

★

★

★

Rok 2001 został lepiej oceniony niż poprzedni, jeśli chodzi o sprawy osobiste Polaków i to, co przyniósł ich rodzinom. Dobre oceny przeważają nad złymi, ale jest też wiele osób oceniających ten rok jako przeciętny. Nie zmieniły się oceny dotyczące minionego roku w zakładach pracy - mniej więcej tyle samo pracujących uznało go za dobry, co zły bądź ani dobry ani zły.

Natomiast to, co przyniósł rok 2001 Polsce i światu, postrzegane jest znacznie bardziej negatywnie: ponad połowa badanych uważa, że dla kraju był to zły rok, a jeszcze więcej - dwie trzecie - jest zdania, że był to zły rok dla świata. Nigdy wcześniej nie odnotowaliśmy tak wyraźnej przewagi krytycznych opinii o tym, co działo się w kraju i na świecie w danym roku.

W przypadku prognoz na rok 2002 we wszystkich sprawach, o które pytaliśmy, ankietowani wykazali mniej optymizmu niż przed rokiem i tylko w przewidywaniach dotyczących świata obok wzrostu odsetka pesymistów odnotowaliśmy też niewielki wzrost optymizmu.

Opracował

Włodzimierz DERCZYŃSKI

A N E K S

Tabela 1. Czy mógłby(mogłaby) Pan(i) powiedzieć, jaki był, najogólniej rzecz biorąc, 2001 rok dla Pana(i) osobiście? Czy był on:

(%)

	dobry	ani dobry, ani zły	zły	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	44	38	17	0	960
Płeć					
Mężczyźni	44	40	16	0	458
Kobiety	44	36	19	0	502
Wiek					
18-24 lat	67	28	5	0	148
25-34	52	36	12	0	173
35-44	41	36	23	0	188
45-54	32	45	23	0	197
55-64	44	35	20	1	95
65 lat i więcej	34	46	19	1	158
Miejsce zamieszkania					
Wieś	36	48	16	0	352
Miasto do 20 tys.	38	40	22	0	113
20-100 tys.	46	29	24	0	187
101-500 tys.	53	31	15	1	190
501 tys. i więcej mieszk.	57	32	11	0	118
Wykształcenie					
Podstawowe	30	52	18	0	246
Zasadnicze zawodowe	36	40	23	0	263
Średnie	53	31	16	0	333
Wyższe	67	25	8	0	117
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	72	21	7	0	66
Prac. umysł. niż. szczebla	49	33	18	0	72
Pracownicy fiz.- umysł.	56	30	14	0	95
Robotnicy wykwalifikowani	43	38	19	0	78
Robotnicy niewykwalifik.	31	51	17	0	38
Rolnicy	36	49	15	0	48
Pracujący na własny rach.	55	31	14	0	54
Bierni zawodowo					
Renciści	29	42	29	0	111
Emeryci	37	46	17	1	186
Uczniowie i studenci	69	30	1	0	80
Bezrobotni	33	39	28	1	97
Gospodynie domowe i inni	19	55	25	0	32
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	59	29	13	0	139
spółce właścicieli	56	33	11	0	80
prywatnych i państwa	48	35	17	0	201
sekt. pryw. poza rolnict.	33	50	16	0	54
prywatnym gosp. rolnym					
Dochody na jedną osobę					
Do 275 zł	29	40	31	0	142
276-399	34	46	20	0	123
400-549	37	37	25	0	148
550-799	45	41	14	0	152
Powyżej 799 zł	64	27	9	1	202
Ocena własnych war. mater.					
Złe	25	41	34	0	341
Średnie	44	45	10	0	394
Dobre	74	22	5	0	224
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	29	45	26	0	46
Raz w tygodniu	44	41	16	0	452
1-2 razy w miesiącu	48	35	16	0	174
Kilka razy w roku	45	35	21	0	199
W ogóle nie uczestniczy	47	36	16	1	88
Poglądy polityczne					
Lewica	45	36	19	0	290
Centrum	46	41	13	0	270
Prawica	50	33	17	0	180
Trudno powiedzieć	36	42	22	1	217

Tabela 2. Czy mógłby(mogłaby) Pan(i) powiedzieć, jaki był, najogólniej rzecz biorąc, 2001 rok dla Pana(i) rodziny? Czy był on:

(%)

	dobry	ani dobry, ani zły	zły	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	38	46	16	0	946
Płeć					
Mężczyźni	37	47	15	1	450
Kobiety	38	46	16	0	496
Wiek					
18-24 lat	47	44	9	0	146
25-34	44	45	11	0	170
35-44	38	43	19	0	188
45-54	29	53	17	0	195
55-64	41	39	18	2	93
65 lat i więcej	28	51	20	1	154
Miejsce zamieszkania					
Wieś	31	54	15	0	346
Miasto do 20 tys.	39	42	19	0	112
20-100 tys.	38	40	20	1	182
101-500 tys.	41	45	13	1	188
501 tys. i więcej mieszk.	49	38	13	0	118
Wykształcenie					
Podstawowe	24	54	21	0	238
Zasadnicze zawodowe	30	49	21	0	261
Średnie	45	43	11	1	330
Wyższe	59	35	6	0	115
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	61	35	4	0	64
Prac. umysł. niż. szczebla	46	41	13	0	71
Pracownicy fiz. - umysł.	42	46	12	0	94
Robotnicy wykwalifikowani	44	39	16	0	77
Robotnicy niewykwalifik.	34	48	18	0	37
Rolnicy	38	49	13	0	47
Pracujący na własny rach.	49	37	15	0	54
Bierni zawodowo					
Renciści	22	56	22	0	108
Emeryci	34	47	18	1	182
Uczniowie i studenci	43	51	7	0	80
Bezrobotni	26	50	23	1	96
Gospodynie domowe i inni	21	50	27	2	31
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	53	38	9	0	136
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	51	37	12	0	80
sekt. pryw. poza rolnict.	41	44	15	0	199
prywatnym gosp. rolnym	31	54	15	0	54
Dochody na jedną osobę					
Do 275 zł	28	39	32	0	141
276-399	17	63	19	0	123
400-549	33	46	21	1	147
550-799	39	52	9	0	148
Powyżej 799 zł	62	29	8	1	196
Ocena własnych war. mater.					
Złe	19	48	32	1	335
Średnie	34	57	9	0	392
Dobre	72	24	4	0	218
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	33	49	18	0	43
Raz w tygodniu	37	49	14	0	447
1-2 razy w miesiącu	38	47	14	0	171
Kilka razy w roku	39	40	20	0	196
W ogóle nie uczestniczy	36	45	17	2	87
Poglądy polityczne					
Lewica	39	44	17	0	286
Centrum	40	49	11	0	266
Prawica	45	38	17	0	178
Trudno powiedzieć	26	53	19	1	213

Tabela 3. Czy mógłby(mogłaby) Pan(i) powiedzieć, jaki był, najogólniej rzecz biorąc, 2001 rok dla Polski? Czy był on:

(%)

	dobry	ani dobry, ani zły	zły	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	8	32	55	5	960
Płeć					
Mężczyźni	10	31	55	5	458
Kobiety	7	33	55	5	502
Wiek					
18-24 lat	14	37	45	3	148
25-34	8	38	50	4	173
35-44	6	31	59	4	188
45-54	8	28	60	5	197
55-64	7	30	59	4	95
65 lat i więcej	8	27	55	10	158
Miejsce zamieszkania					
Wieś	7	37	50	6	352
Miasto do 20 tys.	7	30	58	5	113
20-100 tys.	8	27	61	4	187
101-500 tys.	12	32	52	4	190
501 tys.i więcej mieszk.	8	29	59	5	118
Wykształcenie					
Podstawowe	7	35	49	9	246
Zasadnicze zawodowe	8	30	58	4	263
Średnie	10	30	56	4	333
Wyższe	7	37	55	0	117
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier.,inteligencja	8	30	61	0	66
Prac.umysł.niż.szczebła	7	28	66	0	72
Pracownicy fiz.-umysł.	6	39	51	4	95
Robotnicy wykwalifikowani	5	24	69	2	78
Robotnicy niewykwalifik.	14	34	39	13	38
Rolnicy	9	39	44	7	48
Pracujący na własny rach.	7	23	62	8	54
Bierni zawodowo					
Renciści	9	31	54	5	111
Emeryci	7	32	53	7	186
Uczniowie i studenci	18	38	42	2	80
Bezrobotni	8	32	57	4	97
Gospodynie domowe i inni	0	31	56	13	32
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	4	38	58	0	139
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	8	33	55	4	80
sekt. pryw. poza rolnict.	9	25	60	5	201
prywatnym gosp. rolnym	7	36	51	7	54
Dochody na jedną osobę					
Do 275 zł	7	35	54	4	142
276-399	7	31	58	4	123
400-549	8	26	60	6	148
550-799	9	34	50	7	152
Powyżej 799 zł	10	33	54	3	202
Ocena własnych war. mater.					
Złe	7	28	59	6	341
Średnie	6	34	54	5	394
Dobre	14	34	49	2	224
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	2	35	60	3	46
Raz w tygodniu	8	33	55	4	452
1-2 razy w miesiącu	8	31	54	7	174
Kilka razy w roku	11	29	55	5	199
W ogóle nie uczestniczy	7	34	53	6	88
Poglądy polityczne					
Lewica	8	26	63	3	290
Centrum	9	32	57	2	270
Prawica	13	32	51	5	180
Trudno powiedzieć	4	40	45	11	217

Tabela 4. Czy mógłby(mogłaby) Pan(i) powiedzieć, jaki był, najogólniej rzecz biorąc, 2001 rok dla świata? Czy był on:

(%)

	dobry	ani dobry, ani zły	zły	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	6	22	67	5	960
Płeć					
Mężczyźni	7	21	68	5	458
Kobiety	5	23	66	6	502
Wiek					
18-24 lat	7	28	63	2	148
25-34	6	23	66	5	173
35-44	6	20	70	4	188
45-54	6	23	67	4	197
55-64	6	14	74	7	95
65 lat i więcej	4	20	63	12	158
Miejsce zamieszkania					
Wieś	5	27	60	8	352
Miasto do 20 tys.	4	24	68	4	113
20-100 tys.	7	17	73	3	187
101-500 tys.	8	19	68	5	190
501 tys. i więcej mieszk.	4	16	75	4	118
Wykształcenie					
Podstawowe	6	25	59	10	246
Zasadnicze zawodowe	7	18	71	4	263
Średnie	5	22	68	5	333
Wyższe	5	22	72	2	117
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	3	21	73	2	66
Prac. umysł. niż. szczebla	6	23	70	1	72
Pracownicy fiz. - umysł.	8	21	64	7	95
Robotnicy wykwalifikowani	3	16	80	1	78
Robotnicy niewykwalifik.	6	26	61	7	38
Rolnicy	3	35	53	9	48
Pracujący na własny rach.	9	17	64	10	54
Bierni zawodowo					
Renciści	7	19	67	8	111
Emeryci	6	20	66	9	186
Uczniowie i studenci	6	27	66	1	80
Bezrobotni	6	29	63	3	97
Gospodynie domowe i inni	8	10	76	6	32
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	4	25	70	2	139
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	4	18	72	6	80
sekt. pryw. poza rolnict.	8	19	68	5	201
prywatnym gosp. rolnym	2	28	62	8	54
Dochody na jedną osobę					
Do 275 zł	6	26	63	5	142
276-399	5	20	69	6	123
400-549	7	11	76	6	148
550-799	6	21	68	5	152
Powyżej 799 zł	6	21	68	5	202
Ocena własnych war. mater.					
Złe	5	18	71	7	341
Średnie	6	24	64	6	394
Dobre	8	25	65	2	224
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	3	19	70	9	46
Raz w tygodniu	5	22	70	4	452
1-2 razy w miesiącu	6	26	61	7	174
Kilka razy w roku	9	22	62	7	199
W ogóle nie uczestniczy	5	16	74	4	88
Poglądy polityczne					
Lewica	7	18	71	4	290
Centrum	6	26	66	2	270
Prawica	8	17	71	4	180
Trudno powiedzieć	3	27	58	11	217

Tabela 5. Jak Pan(i) uważa, jak będzie w 2002 roku? Czy dla Pana(i) osobiście będzie on:

	(%)				
	lepszcy	taki sam	gorszy	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	29	38	22	11	960
Płeć					
Mężczyźni	32	39	21	8	458
Kobiety	26	37	23	13	502
Wiek					
18-24 lat	44	34	11	10	148
25-34	39	35	19	7	173
35-44	29	38	26	8	188
45-54	26	36	26	11	197
55-64	22	46	21	12	95
65 lat i więcej	11	44	28	18	158
Miejsce zamieszkania					
Wieś	24	43	20	13	352
Miasto do 20 tys.	24	47	17	12	113
20-100 tys.	35	35	25	5	187
101-500 tys.	35	29	26	10	190
501 tys. i więcej mieszk.	29	35	24	12	118
Wykształcenie					
Podstawowe	19	41	23	17	246
Zasadnicze zawodowe	25	37	27	11	263
Średnie	35	35	21	8	333
Wyższe	41	40	14	5	117
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	47	38	12	3	66
Prac. umysł. niż. szczebla	35	37	20	8	72
Pracownicy fiz. - umysł.	35	36	21	8	95
Robotnicy wykwalifikowani	25	39	28	8	78
Robotnicy niewykwalifik.	26	32	20	22	38
Rolnicy	29	42	21	8	48
Pracujący na własny rach.	28	41	21	10	54
Bierni zawodowo					
Renciści	20	34	28	19	111
Emeryci	16	45	27	12	186
Uczniowie i studenci	45	32	14	9	80
Bezrobotni	34	37	19	10	97
Gospodynie domowe i inni	21	34	30	15	32
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	29	42	21	9	139
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	42	32	17	9	80
sekt. pryw. poza rolnict.	33	37	23	8	201
prywatnym gosp. rolnym	29	40	24	7	54
Dochody na jedną osobę					
Do 275 zł	25	37	30	8	142
276-399	32	28	27	13	123
400-549	31	36	22	11	148
550-799	27	31	29	13	152
Powyżej 799 zł	31	45	16	8	202
Ocena własnych war. mater.					
Źłe	23	34	33	10	341
Średnie	29	40	19	13	394
Dobre	38	42	12	8	224
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	20	25	40	15	46
Raz w tygodniu	27	38	24	11	452
1-2 razy w miesiącu	32	41	17	10	174
Kilka razy w roku	29	42	20	9	199
W ogóle nie uczestniczy	36	32	20	12	88
Poglądy polityczne					
Lewica	36	33	22	8	290
Centrum	31	37	24	7	270
Prawica	23	40	24	13	180
Trudno powiedzieć	21	44	19	16	217

Tabela 6. Jak Pan(i) uważa, jak będzie w 2002 roku? Czy dla Pana(i) rodziny będzie on:

	(%)				
	lepszey	taki sam	gorszy	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	26	40	24	10	946
Płeć					
Mężczyźni	30	39	24	8	450
Kobiety	23	42	24	12	496
Wiek					
18-24 lat	34	42	17	7	146
25-34	33	38	24	6	170
35-44	26	39	28	7	188
45-54	28	37	24	10	196
55-64	24	43	21	12	93
65 lat i więcej	13	45	25	18	154
Miejsce zamieszkania					
Wieś	23	44	22	11	347
Miasto do 20 tys.	23	49	17	10	112
20-100 tys.	33	37	24	6	182
101-500 tys.	30	32	29	8	188
501 tys. i więcej mieszk.	22	38	25	14	118
Wykształcenie					
Podstawowe	20	41	26	13	239
Zasadnicze zawodowe	24	39	26	11	261
Średnie	31	41	20	8	330
Wyższe	33	37	23	7	115
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	42	35	19	3	64
Prac. umysł. niż. szczebla	35	34	23	7	71
Pracownicy fiz. - umysł.	26	44	25	6	94
Robotnicy wykwalifikowani	22	44	28	6	77
Robotnicy niewykwalifik.	22	45	18	16	37
Rolnicy	34	44	14	8	47
Pracujący na własny rach.	27	38	24	11	54
Bierni zawodowo					
Renciści	20	38	27	14	108
Emeryci	17	43	26	15	182
Uczniowie i studenci	35	39	23	4	80
Bezrobotni	30	38	20	12	97
Gospodynie domowe i inni	19	43	29	10	31
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	26	41	26	7	136
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	38	33	20	9	80
sekt. pryw. poza rolnict.	27	42	25	7	199
prywatnym gosp. rolnym	33	38	22	7	54
Dochody na jedną osobę					
Do 275 zł	25	37	32	6	141
276-399	31	35	24	10	123
400-549	30	34	21	15	148
550-799	26	36	29	9	148
Powyżej 799 zł	30	42	19	8	196
Ocena własnych war. mater.					
Źłe	22	36	32	10	335
Średnie	25	43	21	12	392
Dobre	36	42	16	6	218
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	18	24	41	17	44
Raz w tygodniu	24	42	25	9	447
1-2 razy w miesiącu	31	39	20	10	171
Kilka razy w roku	26	43	23	8	196
W ogóle nie uczestniczy	36	31	18	15	87
Poglądy polityczne					
Lewica	35	35	23	7	286
Centrum	29	40	23	8	266
Prawica	20	42	28	11	178
Trudno powiedzieć	18	47	22	14	213

Tabela 7. Jak Pan(i) uważa, jak będzie w 2002 roku? Czy dla Polski będzie on:

	(%)				
	lepszcy	taki sam	gorszy	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	27	27	30	15	960
Płeć					
Mężczyźni	31	28	29	11	458
Kobiety	23	26	31	19	502
Wiek					
18-24 lat	31	30	24	15	148
25-34	28	26	34	12	173
35-44	24	28	37	11	188
45-54	29	28	30	12	197
55-64	31	21	28	20	95
65 lat i więcej	22	26	25	27	158
Miejsce zamieszkania					
Wieś	28	29	25	18	352
Miasto do 20 tys.	23	37	25	14	113
20-100 tys.	30	25	34	11	187
101-500 tys.	28	22	36	14	190
501 tys. i więcej mieszk.	23	22	37	18	118
Wykształcenie					
Podstawowe	23	25	27	25	246
Zasadnicze zawodowe	25	28	34	13	263
Średnie	33	28	27	13	333
Wyższe	26	25	40	8	117
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	27	26	43	4	66
Prac. umysł. niż. szczebla	27	23	41	10	72
Pracownicy fiz. - umysł.	28	32	26	15	95
Robotnicy wykwalifikowani	16	32	42	10	78
Robotnicy niewykwalifik.	16	43	18	24	38
Rolnicy	28	28	24	19	48
Pracujący na własny rach.	28	24	33	15	54
Bierni zawodowo					
Renciści	28	25	29	18	111
Emeryci	24	26	24	25	186
Uczniowie i studenci	35	25	28	13	80
Bezrobotni	35	23	30	12	97
Gospodynie domowe i inni	26	21	43	11	32
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	20	33	38	9	139
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	21	28	39	12	80
sekt. pryw. poza rolnict.	28	29	30	13	201
prywatnym gosp. rolnym	27	26	27	20	54
Dochody na jedną osobę					
Do 275 zł	26	26	33	14	142
276-399	32	24	21	23	123
400-549	25	29	31	16	148
550-799	24	23	36	17	152
Powyżej 799 zł	31	29	29	11	202
Ocena własnych war. mater.					
Źłe	23	27	32	18	341
Średnie	24	29	29	18	394
Dobre	38	23	31	8	224
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	19	21	42	18	46
Raz w tygodniu	25	29	32	14	452
1-2 razy w miesiącu	29	25	23	22	174
Kilka razy w roku	31	29	28	12	199
W ogóle nie uczestniczy	29	19	37	15	88
Poglądy polityczne					
Lewica	35	25	28	11	290
Centrum	27	34	29	11	270
Prawica	21	23	42	14	180
Trudno powiedzieć	21	25	26	28	217

Tabela 8. Jak Pan(i) uważa, jak będzie w 2002 roku? Czy dla świata będzie on:

	(%)				
	lepszcy	taki sam	gorszy	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	29	26	25	20	958
Płeć					
Mężczyźni	35	27	23	15	457
Kobiety	23	25	27	24	501
Wiek					
18-24 lat	29	23	30	18	148
25-34	36	26	21	17	173
35-44	31	25	31	13	187
45-54	28	31	25	16	197
55-64	30	21	18	30	94
65 lat i więcej	19	27	23	31	158
Miejsce zamieszkania					
Wieś	25	31	23	22	350
Miasto do 20 tys.	30	31	20	19	113
20-100 tys.	31	29	27	13	187
101-500 tys.	32	16	31	21	190
501 tys. i więcej mieszk.	33	17	26	24	118
Wykształcenie					
Podstawowe	20	26	25	29	246
Zasadnicze zawodowe	29	28	25	19	261
Średnie	33	25	25	17	333
Wyższe	37	23	28	12	116
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	38	26	29	7	66
Prac. umysł. niż. szczebla	29	23	34	14	72
Pracownicy fiz. - umysł.	28	29	24	18	95
Robotnicy wykwalifikowani	24	33	31	12	78
Robotnicy niewykwalifik.	32	28	23	17	38
Rolnicy	27	31	21	21	48
Pracujący na własny rach.	34	30	18	18	54
Bierni zawodowo					
Renciści	23	25	26	26	111
Emeryci	22	27	20	30	185
Uczniowie i studenci	32	15	36	17	80
Bezrobotni	38	24	22	17	96
Gospodynie domowe i inni	30	15	27	29	32
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	27	29	29	15	139
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	30	28	29	13	80
sekt. pryw. poza rolnict.	32	30	24	14	201
prywatnym gosp. rolnym	24	31	25	21	54
Dochody na jedną osobę					
Do 275 zł	27	28	26	19	141
276-399	32	23	22	23	123
400-549	30	24	25	22	148
550-799	24	24	30	22	152
Powyżej 799 zł	33	30	21	17	201
Ocena własnych war. mater.					
Złe	23	30	24	22	340
Średnie	26	28	25	21	394
Dobre	42	17	27	15	224
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	20	12	45	23	45
Raz w tygodniu	25	27	29	19	451
1-2 razy w miesiącu	32	21	19	28	174
Kilka razy w roku	34	30	20	15	199
W ogóle nie uczestniczy	35	25	23	17	88
Poglądy polityczne					
Lewica	35	23	26	16	289
Centrum	30	31	22	17	270
Prawica	28	24	31	16	179
Trudno powiedzieć	21	25	23	31	217